

МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

СУЧАСНИЙ СТАН І ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ

16 грудня 2016 року
м. Запоріжжя, Україна

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

РЕЗЕКНЕНСЬКА ТЕХНОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ (ЛАТВІЯ)

МАТЕРІАЛИ ДОПОВІДЕЙ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

**«СУЧАСНИЙ СТАН І ТЕНДЕНЦІЇ
РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ»**

16 грудня 2016 року

**Запоріжжя
2016**

УДК 330.34(063)

ББК 65.011я43

С 91

Голова організаційного комітету:

Льшяченко В.А. – доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів Класичного приватного університету.

Члени організаційного комітету:

Покатаєва О.В. – доктор економічних наук, професор, перший проректор Класичного приватного університету;

Семенов А.Г. – доктор економічних наук, професор, директор Інституту економіки Класичного приватного університету;

Томарева В.В. – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри маркетингу та міжнародної економіки Класичного приватного університету;

Кривонос Л.В. – заступник начальника Державної фінансової інспекції в Запорізькій області;

Гальцова О.Л. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економічної теорії, національної та прикладної економіки Класичного приватного університету;

Іванов М.М. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту організацій та зовнішньоекономічної діяльності Класичного приватного університету;

Коваленко О.В. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства Запорізької державної інженерної академії;

Метеленко Н.Г. – доктор економічних наук, професор, фінансовий директор ВАТ «Запорізький завод високовольтної апаратури»;

Пивоваров М.Г. – доктор економічних наук, професор, професор кафедри маркетингу та міжнародної економіки Класичного приватного університету;

Порохня В.М. – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економічної теорії, національної та прикладної економіки Класичного приватного університету;

Салига К.С. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів та моделювання економічних систем Класичного приватного університету;

Шапошников К.С. – доктор економічних наук, професор, директор Причорноморського науково-дослідного інституту економіки та інновацій;

Ēvalds Višķers – Mg. soc. sc., Lektors Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija.

Сучасний стан і тенденції розвитку економіки країни : матеріали

С 91 доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 16 грудня 2016 р.). – Запоріжжя : Класичний приватний університет, 2016. – 208 с.

ISBN 978-966-916-200-7

У збірнику викладено матеріали доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасний стан і тенденції розвитку економіки країни» (16 грудня 2016 року, м. Запоріжжя), у яких розглядаються проблеми економічної теорії та історії економічної думки, світового господарства і міжнародних економічних відносин, економіки та управління національним господарством, економіки та управління підприємством та інші питання.

УДК 330.34(063)

ББК 65.011я43

Криленко Д. В. НАУКОВІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ БЮДЖЕТНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ.....	154
---	-----

Полинюк Н. І. НЕОБХІДНІСТЬ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ	156
--	-----

Чубарь О. Г. УТВЕРДЖЕННЯ В МОНЕТАРНІЙ ПОЛІТИЦІ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ РЕЖИМУ ІНФЛЯЦІЙНОГО ТАРГЕТУВАННЯ.....	159
---	-----

НАПРЯМ 9. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

Гордополов В. Ю. РОЗРОБКА КЛАСИФІКАЦІЇ ФОРМ ТА ВИДІВ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З МЕТОЮ ОБЛІКОВОГО ВІДОБРАЖЕННЯ	162
---	-----

Кашена Н. Б., Носач Н. М. ОБЛІК РЕАЛІЗАЦІЇ ТОВАРІВ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СИСТЕМІ ПІДПРИЄМСТВА РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ ТА НАПРЯМИ ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ.....	164
---	-----

Ковбаса Т. А. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА	167
---	-----

Кручак Л. В. МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ АНАЛІЗУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ В ПІДПРИЄМСТВАХ.....	169
---	-----

Куслій В. О. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	173
--	-----

Меліхова Т. О., Зуб О. С. ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ, ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ З ЕКОЛОГІЧНОГО ПОДАТКУ	176
--	-----

Поляк К. Ю. УДОСКОНАЛЕННЯ ЗВІТНОСТІ В ЧАСТИНІ ВІДОБРАЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО НАСЛІДКИ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ.....	179
--	-----

Полятикіна Л. І., Колдовська І. С. ІСТОРИЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТКУ АУДИТУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	183
--	-----

НАПРЯМ 10. СТАТИСТИКА

Остапенко Я. О., Тригуба Ю. В., Джобулда А. О. СТАТИСТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В УКРАЇНІ	186
---	-----

Виконуючи умови договору купівлі-продажу продавець має поставити необроблену деревину покупцеві відповідно до визначеного базису поставки та якісної характеристики, а покупець – прийняти її та оплатити.

Враховуючи специфіку лісової галузі у сучасних економічних умовах вимагається створення ефективної ресурсозаготівельної системи з врахуванням технологічних особливостей галузі та запровадження реалізації заготовленої деревини на конкурсних засадах через аукціони і торги для формування прозорого ринку деревини.

Література:

1. Лісовий кодекс України від 28.12.2015р. № 3852-ХІІ. – Режим доступу до видання: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>.

2. Закон України «Про внесення змін до Лісового кодексу України» від 8.02.2006 р. № 3404-IV. – Режим доступу до видання : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3404-15>.

3 Положення про організацію та проведення аукціонів з продажу необробленої деревини, затверджений наказом Державного комітету лісового господарства України 19.02.2007 р. № 42 – Режим доступу до видання : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0164-07>.

Кручак Людмила Володимирівна,
аспірант кафедри аудиту, ревізії та аналізу
Тернопільського національного економічного університету

МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ АНАЛІЗУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ В ПІДПРИЄМСТВАХ

Стратегічне значення для суб'єкта господарювання у будь-якій галузі має організація обліку і аналізу розрахунків з дебіторами. Результати цього процесу впливають на фінансову стійкість, конкурентоспроможність та прибутковість господарської діяльності. Аналізуючи фінансовий стан підприємства доцільно вивчати динаміку, склад, структуру, а також причини, строки існування і давності створення дебіторської заборгованості. При проведенні такого аналізу потрібно враховувати специфіку підприємств, організацій та фірм, сезонність їх роботи, зв'язки з покупцями і постачальниками.

Велика питома вага дебіторської заборгованості в загальній структурі оборотних активів знижує фінансову стійкість, ліквідність підприємства та підвищує ризик фінансових збитків. На думку науковця Ф.Ф. Бутинця, наявність великих обсягів дебіторської заборгованості спричиняє низьку платоспроможність підприємства [1, с. 351]. Недоотримання коштів по дебіторській заборгованості є однією із проблем управління дебіторською заборгованістю підприємства. Адже через таке управління можна впливати на обсяг прибутку підприємства і на ризики, що пов'язані з ним.

У своїх працях вітчизняні науковці висвітлюють різні питання аналізу дебіторської заборгованості, зокрема І.О. Власова, Т.П. Головченко, З.В. Гуцайлюк, О.Г. Лищенко, М.Г. Чумаченко, А.Д. Шеремет та інші.

У процесі прийняття управлінських рішень виявлена ціла низка проблем щодо аналізу дебіторської заборгованості. Це свідчить про те, що методика аналізу потребує подальшого розвитку та вдосконалення. В умовах інфляції для покупців дебіторська заборгованість є джерелом кредитування їх діяльності на дуже вигідній основі, тому, що виступає як безвідсотковий кредит. Внаслідок цього необхідно застосовувати ефективні управлінські дії спрямовані на

регулювання її величини. Методика проведення аналізу деяких фахівців-науковців подано у таблиці 1.

Таблиця 1

Трактування методики аналізу дебіторської заборгованості різними науковцями

Автор	Методика проведення аналізу дебіторської заборгованості	Виявлені недоліки
Є.П. Гнатенко [2]	Аналіз динаміки, структури за термінами і видами виникнення для виявлення прострочених та безнадійних боргів, порівняльний аналіз з кредиторською заборгованістю.	Проблема вивчення причин виникнення кожного виду дебіторської заборгованості, виходячи із конкретної ситуації на підприємстві.
Т.С. Єдинак [3]	Аналіз структури та динаміки дебіторської заборгованості, класифікація видів заборгованості для її ефективного управління, визначення суми резерву сумнівних боргів.	Проблема диверсифікації покупок продукції, суворого планування заборгованості, постійного її моніторингу та застосування сучасних форм її рефінансування
М.М. Нашкерська	Аналіз дебіторської заборгованості за термінами давності. Аналіз фактичних термінів, впродовж яких здійснюється повернення заборгованості шляхом визначення середнього терміну отримання платежів, середнього рівня інвестування фінансових ресурсів у дебіторську заборгованість.	Не знайдено шляхи збалансування кредитної політики підприємства та інкасації дебіторської заборгованості.
П.Я. Попович [4]	Аналіз стану дебіторської заборгованості: динаміка, величина, склад і рух. Розглядається сумнівна і безнадійна заборгованість. Аналіз кредиторської заборгованості.	Проблема розробки узгодження кредитної політики підприємства стосовно управління дебіторською та кредиторською заборгованістю.
Г.В. Савицька [5]	Аналіз причин зміни дебіторської заборгованості. Оцінка її якості та ліквідності. Швидкість інкасації дебіторської заборгованості. Збитки від невчасного її погашення.	Відсутній аналіз кредиторської заборгованості, та розробка узгодження кредитної політики суб'єкта господарювання відносно управління заборгованістю.

Наукове товариство висловлює різні думки щодо методики здійснення аналізу дебіторської заборгованості. Недоліки які нами зазначені свідчать про відсутність єдиного підходу щодо цього питання, тому воно і потребує подальшого розвитку та вдосконалення.

Величина дебіторської заборгованості та динаміка визначають характер управлінських рішень у виробничо-господарській діяльності. Дебіторська

заборгованість відноситься до високоліквідних активів. Недостатнє оцінювання фактичного стану розрахунків з дебіторами може негативно вплинути на реальну оцінку платоспроможності та кредитоспроможності підприємства.

В сучасних умовах господарювання практичний досвід управління підприємствами показує, що доцільно здійснювати як кількісний так і якісний аналіз показників щодо оцінки поточного стану дебіторської заборгованості. Це забезпечує ефективність відповідних процесів господарювання. Тому, на нашу думку, доцільно проводити комплексний аналіз дебіторської заборгованості на підприємстві. Він охоплює п'ять етапів економічного аналізу, функціонально пов'язаних між собою (рис. 1).

На першому етапі визначається об'єкт, мета та завдання аналізу. У нашому випадку об'єкт дослідження – це дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги. Мета аналізу – оцінка рівня та складу дебіторської заборгованості підприємства та виявити суму і динаміку невиправданої заборгованості, причини її виникнення або зростання. Основними завданнями аналізу будуть: визначення причин появи дебіторської заборгованості; оцінка динаміки дебіторської заборгованості в цілому та по її видах; аналіз якісного стану дебіторської заборгованості; аналіз простроченої та безнадійної дебіторської заборгованості; вивчення покупців щодо їх важливості та надійності; прийняття управлінських рішень щодо поліпшення стану дебіторської заборгованості.

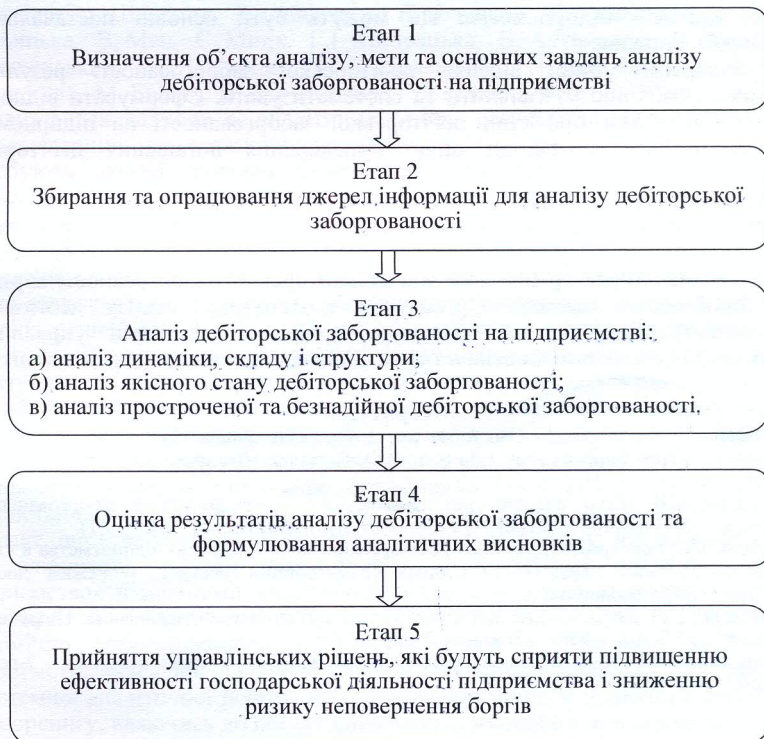

Рис. 1 Етапи комплексного аналізу дебіторської заборгованості на підприємствах

На другому етапі аналізу дебіторської заборгованості підприємства збирають і опрацьовують джерела інформації. Необхідна інформація для аналізу така: форма № 1 «Баланс» (Звіт про фінансовий стан); форма № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід); форма № 5 «Примітки до річної фінансової звітності»; аналітична інформація відділу продажів.

Третій етап комплексного аналізу дебіторської заборгованості найбільш об'ємний і трудомісткий. Оскільки тут проводиться горизонтальний і вертикальний аналіз, порівняння, побудова аналітичних таблиць, аналіз динаміки, складу і структури дебіторської заборгованості. Використовуючи систему коефіцієнтів (коефіцієнт оборотності, тривалість періоду погашення дебіторської заборгованості, питома вага дебіторської заборгованості в загальному обсязі оборотних активів, питома вага сумнівної заборгованості в складі дебіторської заборгованості, коефіцієнт співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості, коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості, тощо) доцільно провести якісний аналіз дебіторської заборгованості. Рекомендується проаналізувати прострочену та безнадійну дебіторську заборгованість підприємства. Визначити групи товарів, які становлять найбільшу питому вагу в структурі дебіторської заборгованості. Виявити види продукції за якими виникає найбільша дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги. Завдяки цьому є можливість визначити найбільш вигідних клієнтів підприємства. Це можуть бути основні постачальники, посередники, споживачі.

На четвертому етапі аналізу дебіторської заборгованості результати досліджень необхідно узагальнити та систематизувати. Сформувані відповідні аналітичні висновки про стан дебіторської заборгованості на підприємстві. А також накреслити заходи щодо прискорення погашення дебіторської заборгованості.

На завершальному етапі слід прийняти управлінські рішення, які будуть сприяти підвищенню ефективності господарської діяльності підприємства і зниження ризику неповернення боргів.

Отже, своєчасний та правильний аналіз дебіторської заборгованості вирішить багато проблемних питань. Організація і методика аналізу дебіторської заборгованості підприємства дозволить приймати ефективні управлінські рішення щодо повернення боргів, а також спрогнозувати надходження коштів.

Література:

1. Бутинець Ф.Ф., Герасимович А.М. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник / Ф.Ф. Бутинець, Ф.М. Герасимович / За ред. Ф.Ф. Бутинця. – 7-е вид., доп. і перероб. – Ж. : Рута, 2006. – 832 с.
2. Гнатенко Є.П. Щодо аналізу стану дебіторської та кредиторської заборгованості на підприємстві. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: file\\D:\econof_2013_10(1).
3. Єдинак Т.С. Проблеми управління дебіторською заборгованістю підприємства в умовах фінансово-економічної кризи / Т.С.Єдинак [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://firearticles.com/economika>.
4. Попович П. Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: Підручник. – 3-тє вид. перероб. і доп. – Київ: «Знання», 2008. – 630 с.
5. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Навч. посібник. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2005. – 662 с.